

Motion till riksdagen

1988/89:Jo839

av Åsa Domeij och Roy Ottosson (båda mp)

Miljöfarliga kemikalier

Ett stort och dessutom växande miljö- och hälsoproblem är den omfattande användningen av olika syntetiska kemiska ämnen. Det är relativt enkelt att framställa nya kemikalier för olika ändamål, men det är betydligt svårare att ta reda på negativa miljö- och hälsoeffekter. I den industrialiserade delen av världen används idag 60 000–70 000 olika kemiska ämnen och det är bara en liten del av dessa som är tillfredsställande testade. Kraven för att godkänna kemiska ämnen måste skärpas och effekter av samverkans effekter mellan olika kemiska ämnen måste också beaktas i kemikaliekontrollen. Enligt förarbetena till lagen om kemiska produkter ligger bevisbördan gällande en kemikalies negativa effekter på tillverkaren eller importören. Men i praktiken ställs egentligen inte höga krav på dessa.

Kemikalieinspektionen

Kemikalieinspektionen har alldeles för små resurser för att klara arbetsuppgifterna inom sitt ansvarsområde. Vi har dessutom i vår motion om miljölagstiftningen föreslagit ytterligare arbetsuppgifter, t.ex. måste kemikalieinspektionen granska de livscykel-specifikationer, som de tillverkande eller importerande företagen, enligt vår mening, skall presentera för varje kemisk produkt. Vi föreslår att kemikalieinspektionen för nästa budgetår tillförs 10 milj.kr. utöver vad som föreslagits i regeringens budgetproposition. Kemikalieinspektionen kommer att behöva ytterligare förstärkningar under ett antal år framåt. En angelägen arbetsuppgift är att färdigställa produktregistret och göra det offentligt och lättillgängligt för allmänheten.

Innehållsdeklaration av kemiska produkter

För att människor lättare skall veta vilka ämnen de köper föreslår Miljöpartiet de gröna att alla kemiska produkter förses med en innehållsdeklaration. Detta skulle göra det lättare för de som t.ex. av miljöskäl vill undvika en del kemiska ämnen. Kemiska produkter som saknar fullgod dokumentation och innehållsförteckning skall inte få säljas.

Problem för kommunala avloppsreningsverk

Kemikalier kan försämra de kommunala avloppsreningsverkens funktion och orsaka sänkt kapacitet med försämrad reningsgrad som följd. Vi anser att kemikalier som kan orsaka dessa problem inte skall få finnas i kemiska produkter som säljs för användning i hushållen.

I dag har kommunernas miljö- och hälsoskyddsnämnder möjlighet att förbjuda användning av kemikalier om de kan påvisa att användningen och övrig hantering är direkt hälsofarlig. Vi vill öka miljö- och hälsoskyddsnämndernas inflytande så att de får betydligt större möjligheter än idag att begränsa eller förbjuda användning av kemikalier av miljöskäl eller ekologiska skäl.

Tensider i tvättmedel

Vissa tvättmedel innehåller ämnen som är miljöfarliga och svårnedbrytbara. t.ex. nonylfenol och trikloretan. Vi anser att nonylfenol, trikloretan och andra tensider som orsakar liknande problem skall förbjudas.

PCB

Det är oacceptabelt att ett så farligt miljögift som PCB skall få användas. Vi kräver därför att PCB förbjuds inom ett år, vilket innebär att de kondensatorer och transformatorer som innehåller PCB måste bytas ut.

Kemiska bekämpningsmedel i hemträdgårdar och parker

Stora mängder kemiska bekämpningsmedel används i hemträdgårdar och parker. Enligt vår mening är denna kemikalieanvändning onödigt och kan förbjudas med omedelbar verkan.

Hemställan

Vi hemställer

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att kemikalieinspektionen skall tillföras 10 milj.kr. utöver vad som föreslagits i regeringens budgetproposition,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att kemikalieinspektionens register bör göras offentligt och lättillgängligt,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att kommunerna bör få ökade möjligheter att begränsa användning av kemikalier i enlighet med vad som anförts i motionen,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att kemiska produkter skall förses med en innehållsdeklaration i enlighet med vad som anförts i motionen,
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att kemiska produkter som saknar fullgod dokumentation skall förbjudas,
6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att kemikalieinspektionen skall ges befogenhet att förbjuda kemiska produkter avsedda att användas i hushållen som innehåller ämnen, vilka stör funktionen i kommunala avloppsreningsverk,
7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att nonylfenol, trikloretan och miljöfarliga tensider förbjuds i enlighet med vad som anförts i motionen,

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att PCB skall förbjudas senast den 1/1 1990,

Mot. 1988/89
Jo839

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kemikaliekontrollen,

10. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att användning av kemiska bekämpningsmedel skall förbjudas i hemträdgårdar, kommunala parker och grönområden.

Stockholm den 23 januari 1989

Åsa Domeij (mp)

Roy Ottosson (mp)